

KORLIV

Nyt fra folkekirkens kororganisation

LONE GISLINGE OG KORLIVET

Det handler ikke om 'mig først',
men om fællesskabet,
når man synger i kor.

DET SYNGENDE KIRKERUM

Når vi samles i kirken, synger
kirkerummet med – gennem
akustik, arkitektur og symbolik.

NETVÆRK FOR DRENGEKOR

20 drengekorledere fra hele
landet mødes 4 gange årligt til
idéudveksling og inspiration.

AT DRIVE FÆLLESSKABER

Det handler om at drive fællesskaber. Om man har kor i den lokale kirke, skaber en korskole, er med i et netværk for drengekor, eller som organisation samler sangere, organister og korledere på Sommerskole og kurser, er det den fælles interesse, der samler os – kor og korsang.

Nogen opdager først, hvad kor kan, når de står i det. Om du er fem eller firs år, kan denne erkendelse opstå. For at synge eller lede et kor handler ikke om alder, køn eller etnicitet. Det handler om musikken og fællesskabet – og om at give glæden for dét at synge sammen videre til de næste generationer.

Lone Gislinge er en af de garvede korledere, der har været med til at skabe et kormiljø i og omkring Esbjerg. I 42 år har hun skabt og dirigeret kor og undervist nye korledere i at videreformidle kormusikken og glæden ved at synge. Og selv om hun nu går på pension, er det stadig korsangen – og de fællesskaber, den giver – som hun brænder for, fortæller hun i et interview her i bladet.

Korsang er også det, der skaber fællesskabet i en menighed i kirken. Kirkerummet er rammen med alle sine symboler, andægtighed og akustik, der får musikken til at svæve op under hvælvinger og ind i sjælen, når vi synger sammen. Rummet skaber en ramme, som har en egen kraft, og som med fællessangen giver et fællesskab. Det har Enhed for Sangforskning på Aarhus Universitet skrevet en videnskabelig artikel om, som vi beskriver på side 8.

Drengekor er sin helt egen genre inden for korsang. Derfor har KORLIV etableret et netværk for drengekorledere, der gennem de seneste tre år har samlet over 20 drengekorledere, som mødes fire gange årligt online og en gang fysisk for at sparre med hinanden om inspiration,

udfordringer, repertoire, rekruttering og meget andet. Merethe Lammert Köhl Hansen, korleder i Sorø Klosterkirkes Drengekor, har været med i netværket fra begyndelsen og fortæller om drengekornetværket.

Vi deler traditioner, tro og sange med de øvrige nordiske lande. Det var tydeligt at mærke i det nordiske netværk omkring Nordisk Kirkekorfestival, der blev afholdt i Reykjavik på Island i Kristihimmelfartsdagene i foråret. Fra Danmark deltog voksenkoret ved Sct. Severin Kirke i Haderslev. De oplevede netop det enestående i kor- og kirkemusikken, der samler os og skaber det musikalske nordiske fællesskab, vi er en del af.

I KORLIV er en af de fornemmeste opgaver at skabe fællesskaber om – og øge fagligheden i – kormiljøerne og korsangen. Her er Sommerskolen et flagskib, der hvert år samler omkring 80 korledere, sangere og organister, der med passion for kor dykker ind i det faglige fællesskab, som for mange også har udviklet sig til dybe venskaber. Kommer man udefra – som kursusleder Rasmus Høj Kristensen, der til daglig er lærerstuderende i Aarhus – kan de erfaringer, man tager med sig, om unikke og stærke faglige fællesskaber, bruges i mange andre sammenhænge.

Man kan være ny på mange måder. Emilie Sejer har været på Sommerskolen før – men var i år ny som transkvinde. Få måneder før hun skulle på Sommerskolen, skiftede hun kønsidentitet, og var spændt på, hvordan det blev modtaget.

Og det blev kun mødt med forståelse og accept fra de øvrige deltagere på Sommerskolen. For når du synger i kor, er du en stemme i en krop, der blander sig med de andre stemmer. Emilie har skrevet nogle virkelig brugbare og gode råd til korledere, der har transkønnede i kor.

Et fællesskab som koret, der kan rumme alle, som de er, og har et fælles fagligt og musikalsk mål – at få sangen og klangen op under hvælvingerne og langt ind i sjælen – må være det ultimative fællesskab at befinde sig i. Det er værd at værne om.

God læselyst!

Af KAREN BENDIX
Sekretariatsleder i KORLIV
– folkekirkens kororganisation.
Foto: Ulrik Jantzen.

20 Undervisning og fællesskabet er højdepunkter på KORLIVs Sommerskole.

16 KORLIVs netværk for drengekor har over 20 korledere fra hele landet.

22 Få nogle gode erfarede råd til transkønnede i dit kor.

2 Leder: At drive fællesskaber

Værn om det musikalske fællesskab

4 Det handler om "os"

Det handler ikke om 'mig først', men om fællesskabet, når man synger i kor.

8 Det syngende kirkerum

Når vi samles i kirken, er kirkerummet ikke en neutral kulisse. Det synger med – gennem akustik, arkitektur og symbolik.

10 Kornyt

Ny udgivelse med sange til Allehelgen.

11 Sats til Allehelgen

"Du som lærte mig at knæle" er en sats for blandet kor a cappella med tekst af Helle S. Søtrup og musik af Matti Borg.

15 To kurser for øvede korledere

Vinterskole Masterclass er et nyt tredages kursus for øvede korledere. Korlederstemmen er KORLIVs efteruddannelse i stemmebrug og vokalt korarbejde.

16 Sparring, netværk og faglige input

KORLIV oprettede for ca. 3 år siden et netværk for drengekor, der i dag har over 20 ledere af drengekor fra hele landet.

18 En storslået nordisk koroplevelse

Rejsebeskrivelse fra Nordisk Kirkekorfestival i Reykjavik, Island 2025, af voksenkoret i Sct. Severin Kirke i Haderslev.

20 Balancen mellem struktur og frihed

Rasmus Høj Kristensen var med på Sommerskolen for første gang som kursusleder og beskriver balancen mellem struktur og frihed, ansvar og tillid.

22 En stemme i en krop

Emilie Sejer fortæller om sin transition i forbindelse med KORLIV Sommerskolen og giver gode råd til korledere, der har transkønnede i deres kor.

23 Søg og du skal finde

En ny opdatering med udvidede søgemuligheder, ny struktur og mere detaljerede beskrivelser i KORTOOLS gør det hurtigere og lettere at finde rundt.

KORLIV – folkekirkens
kororganisation

SEKRETARIATET
Farvergade 27 D, 2. sal
1463 København K
Tlf. 21 79 35 31
korliv@korliv.dk
www.korliv.dk

KORLIV
Korliv udkommer to
gange årligt og udsendes
til alle medlemmer af
KORLIV – folkekirkens
kororganisation

REDAKTION
Karen Bendix (ansv.)
Design: Cecilia Brøgger
og Sofie Engel.
Tryk: Tarm Bogtryk A/S
Forside:
Foto: KORLIV

ISSN 2794-6908
(trykt udgave)
Titel: KORLIV

ISSN 2794-6916
(online udgave)
Titel: KORLIV

Det handler ikke om 'mig først' – men om os

AF KAREN BENDIX

Det handler ikke om 'mig først', men om fællesskabet, når man synger i kor. Det er en af Lone Gislinges pointer efter 42 år i korlivet. Hendes korledelse er blevet formet af tradition og fornyelse, af tydelige rammer og åben dør, og af en kompromisløs tro på at børn og unge vokser, når de får lov til at være noget sammen – i kor. Netop derfor bliver hendes arv i kormiljøet ikke kun målt i flotte koncerter, men også i det varige kormiljø og fællesskab, der blev skabt omkring musikken.

Da Lone Gislinge som ung studerende trådte ind på AM-uddannelsen i Esbjerg i slutningen af 1970'erne, var planen ikke at blive hende, der stod foran koret. Men sådan blev det – og ovenikøbet foran en hel korskole i Esbjerg. Hun havde sunget hele sin barndom, men først under studiet opdagede hun, hvor stærkt det trak i hende, at forme lyden selv – at få en gruppe stemmer til at blive ét instrument.

"I løbet af uddannelsen blev jeg ekstremt interesseret i korledelse," fortæller hun. I 1983 blev hun ansat som underviser i børnekorledelse og begyndte hurtigt at opbygge kormiljøer omkring konservatoriet. Efter få år var der omkring 40 sangere i pigekoret, og herfra udsprang en egentlig korskolestruktur med niveauer fra spirekor til koncertkor.

Kor for både drenge og piger

I Esbjerg stod det traditionsrige Treenighedskirkens Dreng- og mandskor allerede stærkt. Derfor var det oplagt at grundlægge et pigekor og dermed udvide byens korlandskab.

"Der var jo et meget aktivt og anerkendt dreng- og mandskor, så det var oplagt at lave et pigekor, for det havde vi ikke i Esbjerg," fortæller hun.

Over tid udviklede pigekorets organisation sig til en korskole for 4. og 5. klasse, et Spirekor for 3. klasse, og et Pigekor for 6. klasse til omkring 20 år, så de yngste kunne vokse ind et trygt, fagligt kormiljø, og fortsætte med at synge i kor indtil de gik ud af ungdomskoret. På denne måde var rekrutteringen samtidig tænkt praktisk og aktivt ind i undervisningen i børnekorledelse på konservatoriet, hvor de studerende fik mu-

lighed for at arbejde med børnekor på flere niveauer.

Drengekor kræver løbende rekruttering

I 1990 blev Lone Gislinge dirigent for de ca. 50 medlemmer, 25-30 drenge i alderen 9 – 15 år og 20 mænd i Treenighedens Dreng- og mandskor.

"I forbindelse med at rekruttere drenge kræver det en del 'benarbejde', da korsang generelt ikke har høj status blandt drenge. Det er derfor af stor betydning at have et godt samarbejde med skolerne. Skolerne har anerkendt, at de er korets 'livline' og støtter derfor et årligt besøg fra drengekoret, hvor der lyttes til børnenes stemmer. Hvis man gerne vil arbejde med en drengegruppe på minimum 20 drenge, kræver det rekruttering af ca. 8-10 drenge årligt, da drengenes stemmer går tidligt i

Hvis der er ét område, der løbende har forandret korlederrollen, er det pædagogikken omkring børn og unge.

overgang – i slutningen af 5. eller begyndelsen af 6. klasse er ikke usædvanligt i dag. Det er derfor unge sangere, som kræver forældrenes støtte og opbakning for at kunne deltage i korets aktiviteter. Forældrekontakt og involvering er derfor også en væsentlig (og ofte positiv) del af korarbejdet," oplever Lone, og fortæller at hun de seneste mange år også har haft stemmeprøver med pigerne, når hun alligevel var på besøg på skolerne – med gode resultater.

Drengene, pigerne – og de blandede

Lone overtog i sin tid den "engelske model" for dreng- og mandskor. Drengene synger sopranstemmen evt. fordelt på 1. og 2. sopran alt efter repertoiret – mens altstemmen synges af herrestemmer i falset (kontratenor). Resten af herrestemmerne fordeles på tenor og bas. Overgangen fra dreng-

I forbindelse med at rekruttere drengene, kræver det en del 'benarbejde', da korsang generelt ikke har høj status blandt drenge. Det er derfor af stor betydning at have et godt samarbejde med skolerne.

sopran til mandskor sker glidende, ofte med et stop som "dyb sopran"/alt indtil stemmen er faldet til i mandslejet, og det besluttet, hvor "den nye stemme" har det bedst.

Alle sangerne i drengekoret får løbende sangundervisning – og specielt for overgangsstemmerne er det vigtigt: "Sangundervisning under stemmeskiftet er helt afgørende – de skal have tricks til at håndtere det," siger hun.

Faste rammer, åben dør – og tæt forældrekontakt

Hvis der er ét område, der løbende har forandret korlederrollen, er det pædagogikken omkring børn og unge. "Der er flere sårbare børn i dag," konstaterer Lone og peger på, at diagnoser og angst fylder mere, end de gjorde i 1990'erne.

"En del børn har desuden mange fri- »

Samarbejdsevne, struktur og en smittende kærlighed til musikken. Det er de vigtigste parametre i for korlederen i dag, mener Lone Gislinge.

Det er tydeligt at mærke, at hvis korsangerne ikke finder ind i det sociale, så stopper de hurtigt. Derfor er teambuilding lige så vigtigt som koncerterne.

» tidsinteresser, eller bruger meget tid med deres telefon (!). Så alle er godt tjent med at "forventningsafstemme" den tid og det ansvar, det kræver af den enkelte at bidrage til fællesskabet i koret. Det stiller krav til tydelige rammer og en del mere forældrekontakt. Flere mails og flere sms'er og telefonsamtaler. I det hele taget jo yngre børn, jo mere forældrekontakt," konstaterer hun.

Samtidig har hun altid praktiseret "åben dør", hvor forældre er velkomne til prøverne, kan kigge med og mærke kulturen. Det gør dem til medspillere og styrker børnenes fastholdelse.

Lone oplevede, at der blev sat turbo på de unges udfordringer under Coronaårene, hvor man ikke kunne synge sammen, havde afstands-korprøver i telte og aflyste koncerter.

"Det var sværere at fastholde og motivere korsangerne, og mange børn og unge

ændrede deres tilgang til det fællesskabsrettede," fortæller hun, og konstaterer, at tilgangen og tilstrømningen til korene heldigvis igen er ved at være oppe på samme niveau som før Corona.

Tradition, bredde og nysgerrighed

Lone er selektiv med repertoiret og arbejder bevidst med genre-mæssig spændvidde, især for at fastholde børnenes interesse og nysgerrighed. I drenge- og mandskoret ligger kernen naturligt i kirkemusikken og det klassiske SATB-repertoire, præget af den engelske tradition – men med plads til spirituals eller musikalske evergreens.

"Det der umiddelbart klinger for drengekoret, er det klassiske SATB-repertoire. Men der skal også være plads til andre genrer – bare det er god musik. Børn har en virkelig god kvalitetssans. De kan mærke, hvad der

er god musik. Det plejer vi at kalde 'rugbrøds-musik', for det tager ofte længere tid at tygge sig igennem, til gengæld holder det længe og tager længere tid at fordøje," fortæller hun.

Pigekoret har større fokus på musik af nyere dato.

"Der findes simpelthen ikke den samme mængde klassisk repertoire for lige stemmer, og der er mange nulevende komponister, som har skrevet virkelig spændende musik for børne- og pigekor. Selvfølgelig synger koret altid salmer og sange af Carl Nielsen, Weyse m.fl. – dem kan vi ikke undvære – og pigerne lærer så mange korfærdigheder ved at synge disse enkle, smukke melodier," erfarer Lone.

Kor er mere end et fritidstilbud

At synge i et kor handler om mere end noder. Derfor bygges fællesskabet systematisk op med årlige rejser, korweekender, og på de helt almindelige busture til koncerter.

"Det er tydeligt at mærke, at hvis korsangerne ikke finder ind i det sociale, så stopper de hurtigt. Derfor er teambuilding lige så vigtigt som koncerterne," fortæller hun, og pointerer, at den sociale lim også er nøglen til rekruttering af voksne sangere. Hun oplever at mange unge mænd fortsætter i mandskoret, når stemmerne falder på plads, fordi deres venner er i koret.

Korene er på den måde ikke bare et fritidstilbud, men et lokalt samlingspunkt. Forældrene indgår i bestyrelser, tager opgaver på sig og bringer deres kompetencer i spil. Det var ikke noget Lone selv mener, hun var god til i begyndelsen, men som hun i dag ser som en forudsætning for et bæredygtigt kormiljø.

Der er så mange kompetencer i forældregruppen, som man bare skal bruge.

"Der er så mange kompetencer i forældregruppen, som man bare skal bruge, og forældrene vil rigtig gerne involveres.

Forankringen i kirken og konservatoriet

Drengekoret synger ved højtiderne samt et mindre antal gudstjenester om året. Koret virker ikke som dagligt kirkekor, men den musikalske og menneskelige tilknytning til kirken opleves som meget værdifuld som identitet og koncertplatform, idet sangerne får et tilhørsforhold til kirken og traditionen omkring kirkemusikken.

"Pigekorets tilknytning til Syddansk Musikkonservatorium har haft stor betydning for pigernes møde med det professionelle musikliv. De yngste piger agerer som fast øvekor i passende udstrækning – de ældste som øvekor for kandidatstuderende. Når en studerende har skrevet eller arrangeret kormusik, er korene ofte trådt til. En del piger har gennem tiden valgt at fortsætte ad musikkens vej, og på denne måde kan man vel tale om en "win-win" struktur til glæde for begge parter," forklarer Lone og beskriver, hvordan et mangeårigt fast samarbejde og ca. 2 årlige koncerter med Esbjerg Ensemble, har været et kæmpe privilegium og har løftet korets udvikling og niveau.

Korlivet slipper hun ikke

Samarbejdsevne, struktur og en smittende kærlighed til musikken. Det er de vigtigste parametre for korlederen i dag, mener Lone, der med sine 42 års lange erfaring takker af for korene på konservatoriet, drengekoret og et blomstrende kormiljø i Esbjerg, som hun har været primusmotor for. Så hvad vil hun savne mest?

"Korprøverne – og selvfølgelig også koncerterne. Men nok mest den kontakt jeg har med korsangerne – det er svært at undvære," fortæller hun. Derfor fortsætter hun med at undervise drengene i hørelære. Og så slipper hun ikke taktskemaerne helt, når hun nu starter et nyt kor for de voksne piger fra pigekoret i Esbjerg. Så nok slipper hun korlivet – men korlivet slipper ikke Lone. 🌿

Pigekorets tilknytning til Syddansk Musikkonservatorium har haft stor betydning for pigernes møde med det professionelle musikliv, fortæller Lone Gislinge.

Tips til korlederen

1. Man skal selv kunne lide den musik, man formidler.
2. Mange genrer i den klassiske kormusik er "lukkede døre" for korsangerne. Det er sjovt at åbne disse og mærke klangbunden hos korsangerne.
3. Det er altid inspirerende at fordybe sig i musikken. Man føler sig velforberedt og får en idé om, hvordan korprøven skal forløbe.
4. Prøver med de enkelte stemmegrupper alene er effektivt og populært.
5. Hav altid en koncert/sangaktivitet som mål for det ugentlige prøvearbejde.
6. Lav stor variation i koncertrepertoiret – af hensyn til både publikum og korsangere.
7. Fordel små solistopgaver, så mange prøver sig selv af og vokser med opgaven.
8. Man skal være god til at samarbejde med bestyrelse og forældrekredsen omkring koret. Man skal derfor være i god tid omkring datoer for koncerter og aktiviteter, så familierne og korsangerne kan planlægge deres tid.
9. Man må have ordentlige rammer, et godt instrument og et passende prøvelokale.
10. Man skal arkivere korets noder, så man kan finde- og genbruge nodesæt.

DET SYNGENDE KIRKERUM – når rummet synger med

Når vi samles i kirken, synger vi. Men kirkerummet er ikke bare en neutral kulisse. Det synger med – gennem akustik, arkitektur og symbolik – og præger både oplevelsen af musikken og det fællesskab, der opstår, når stemmerne løftes i kor. Det er beskrevet i en ny forskningsartikel fra Enhed for Sangforskning.

AF ASBJØRN LAURIDSEN, PHD.-STUDERENDE VED ENHED FOR SANGFORSKNING,
AARHUS UNIVERSITET (FRIT REDIGERET AF KAREN BENDIX)

Når vi synger i et kirkerum, formes vi rumligt til en menighed, ganske enkelt fordi vi sidder på bænke, ser alter og kors, mærker efterklngen i hvælvingerne.

At synge salmer indgår i begrebet fællessang, der adskiller sig fra korsang. Når vi synger salmer eller højskolesange sammen, er der ingen tilskuere – alle er deltagere. Fællessangen kan ledsage en anden handling, som i gudstjenesten, eller være selve hovedsagen, som ved en sangaften. Den kan være båret af indre glæde ved at synge, men også af ydre motiver – for eksempel ønsket om at styrke sammenholdet i en menighed.

I folkekirken er salmesangen helt central. Den lutherske gudstjeneste er ikke blot prædiken og bøn, men også dialog mellem Gud og mennesker, hvor også sangen udgør selve menighedens svar. Luther så musikken som lovprisning, trøst og glæde – et kendetegn på kirken selv. Derfor er salmesangen mere end ledsagelse: Den er uundværlig i højmessene.

Rum som medspiller

Organister og korledere ved, at akustikken i en kirke betyder alt for musikken. Men rummet former også fællessangen på et dybere plan. Sociologisk taler man om ”spatialitet”: At rum både er fysiske, sociale og symbolske størrelser. Vores handlinger påvirkes af arkitektur, lys, symboler og indretning – og rummet får mening, fordi vi fylder det med stemning og liv.

Når vi synger i et kirkerum, formes vi rumligt til en menighed, ganske enkelt fordi, vi sidder på bænke, ser alter og kors og mærker efterklngen i hvælvingerne. Rummet inviterer til visse handlinger og begrænser andre. Det kan gøre sangen højtidelig og andægtig – men kan også udfordre, hvis repertoire eller form bryder med den indlejrede kontekst, der er i kirkerummet.

Højskolesangaften i kirken

En case i studiet om fællessang i kirken blev lavet ved studiestarten på teologi i Aarhus. Her samles nye og gamle studerende til højskolesangaften i Skt. Johannes Kirke. Programmet består af kendte høj-

skolesange og enkelte salmer, akkompagneret af klaver. Der er ingen liturgi, ingen præst – kun fællessang.

Alligevel former kirkerummet oplevelsen. Deltagerne sætter sig på bænkene, opfører sig respektfuldt, synger kraftfuldt med og navigerer i den lange rumklang. Akustikken løfter fællesskabet, arkitekturen peger opad i rummet og øjet er rettet mod alteret, selv om begivenheden ikke er en gudstjeneste. Samtidig forandres rummet af det, der sker: Klaveret, placeret centralt foran koret, bliver aftenens omdrejningspunkt i stedet for orgel og prædikestol. Højskolesangbogen i hænderne flytter fokus fra det liturgiske i Den Danske Salmebog. For en stund bliver kirken til et højskolerum med ånd – et ”modrum” midt i det etablerede kirkerum.

Når salmer møder andre genrer

Her ligger et vigtigt perspektiv for kirkemusikken, nemlig at fællessang i kirken aldrig er neutral. En verdslig sang kan få en ny, næsten salmelignende betydning, når den synges i en kirke. Omvendt kan en salme i en gymnastiksal eller på en festival miste noget af sin liturgiske tyngde, men vinde noget andet i fællesskabets energi. For organister og korledere betyder det, at man altid arbejder i dobbelt spænding: Vi leder ikke blot sangen, men leder den i et rum, der selv synger med. Når vi vælger repertoire, instrumenter og form, skaber vi enten resonans med kirkens symbolske rum – eller åbner et ”modrum”, hvor nye betydninger opstår. Begge dele kan være frugtbart, afhængig af situationen.

Rummet som medmusiker

Den videnskabelige artikel sætter fokus på bevidstheden om, at det kirkelige rum altid spiller med. Rummet er en medmusiker – til tider hjælpsom, til tider udfordrende. At forstå rummet som medspiller kan gøre os mere opmærksomme på, hvordan vi placerer kor, vælger instrumenter og disponerer gudstjenester og koncerter.

En verdslig sang kan få en ny, næsten salmelignende betydning, når den synges i en kirke.

Når menigheden synger, formes den af kirkens rum – men sangen kan også selv forme rummet, bare for en stund. Måske er det netop denne dynamik, der gør fællessangen i kirken så stærk: Den binder os sammen på tværs af tid, sted og tradition og lader både murene og menneskene klinge med.

Fællessangen er aldrig neutral

Konklusionen på artiklen er, at fællessang i kirken aldrig er neutral. Den bærer altid præg af rummets arkitektur, historie og symbolik. Men den kan samtidig skabe små lommer af øjeblikke, hvor fællessangen åbner kirken mod en ny erfaring af fællesskab og ånd.

For kirkemusikere er det en påmindelse om, at vi ikke kun leder sangen. Vi leder den i et rum, der selv synger med. At være bevidst om rummets kraft kan hjælpe os til at forme endnu stærkere musikalske og liturgiske oplevelser – til glæde for både menigheden og sangglæden. 🍃

Læs hele den videnskabelige artikel ”Det syngende kirkerum” i Tidsskriftet SANG på www.tidsskrift.dk/sang

Udgivelse til Allehelgen

I rækken af nye udgivelser har KORLIVs forlagsudvalg samlet en række nye korsatser til fejring af Allehelgen. Flere steder markeres Allehelgen som en mindedag og mange kirker holder særlige gudstjenester og andagter i dagene omkring Allehelgen. I Allehelgen mindes vi dem, vi har mistet – og for nogen kan musikken være en lindring og trøst i sig selv. For andre er det vigtigt, at det er ord og et sprog, man kan se sig selv i. Med denne udgivelse giver vi plads til ord, som er af nyere dato af Johannes Johansen, Celeste Faurschou og Helle S. Søtrup. Musikken er velklingende og giver et nyt bidrag til Allehelgen. Hæftet kan både bruges under gudstjenester og til andre anledninger, hvor der gives plads til refleksion. Vi håber, at mange vil få glæde af både tekster og musik.

Titel: Jeg ved en sang, der aldrig ender
Pris: 99 kr. – og rabat på korsæt
7 satser til Allehelgen: 4 satser for lige stemmer og 3 satser for blandet kor a cappella.
Komponister og arrangører: bl.a. Matti Borg, Emil Ritter, Ole Faurschou og Mads Høck.
Udgivelserne er støttet af: Frobeniusfonden.
KORLIVs Forlagsudvalg: Bente Kiil Toftegaard, Ole Faurschou, Gitte Støvring Preussler, Laila Høgild Nielsen, Cecilie Holst og Mie Korp Sloth.

I rækken af nye udgivelser er også "Hurra – det er høst" og "Kyndelmisse". Alle hæfterne kan købes for 99 – 149 kr. på noder.dk.

National Strategi for korlederuddannelser

Sangens Hus har taget initiativet til at samle relevante aktører, der arbejder med uddannelser og kurser for korledere. Formålet er at kortlægge, hvad der findes af uddannelser, videreuddannelser, efteruddannelser og kurser og skabe en national strategi for at forbedre uddannelsesmulighederne for korledere i hele landet. KORLIV indgår i dette samarbejde, der skal styrke korlederens mulighed for uddannelser og kompetenceudvikling.

Ny formand i KORLIV efter årsmødet

Christiane Gammeltoft-Hansen har efter syv år som formand for KORLIV valgt at give stafetten videre efter næste årsmøde i marts 2026. Der skal derfor vælges en ny formand. KORLIVs hovedbestyrelse er i proces med at forberede en gnidningsfri overgang fra en formand til den næste.

Landsstævnet udsættes

I 2026 var der planlagt nationalt KORLIV-landsstævne i Svendborg. Pga. nye brandregulativer i kommunen, som endnu ikke er implementeret, kan skolerne ikke stille lokaler til rådighed til overnatning for stævnedeltagerne. Derfor udskydes Landsstævnet til 2027 eller 2028, hvor vi forhåbentlig kan tilbyde alle medlemskor et stort syngende Landsstævne igen.

DU SOM LÆRTE MIG AT KNÆLE

FOR BLANDET KOR A CAPPELLA

DU SOM LÆRTE MIG AT KNÆLE

FOR BLANDET KOR A CAPPELLA

Tekst: Helle S. Søtrup, 2017. Musik: Matti Borg, 2017.

Andante ♩ = 80

p

S

1. Du som lær - te mig at knæ - le, lad mig le - ve i din
2. Du som ken - der ly - sets gå - de, du som rej - ser fal - dent

A

1. Du som lær - te mig at knæ - le, lad mig le - ve i din
2. Du som ken - der ly - sets gå - de, du som rej - ser fal - dent

T

1. Du som lær - te mig at knæ - le, lad mig le - ve i din
2. Du som ken - der ly - sets gå - de, du som rej - ser fal - dent

B

1. Du som lær - te mig at knæ - le, lad mig le - ve i din
2. Du som ken - der ly - sets gå - de, du som rej - ser fal - dent

4

ånd. Læg dit blik i mi - ne øj - ne, læg din øm - hed i min
mod, før mig sik - kert gen - nem nat - ten, vis mig ve - je til min

ånd. Læg dit blik i mi - ne øj - ne, læg din øm - hed i min
mod, før mig sik - kert gen - nem nat - ten, vis mig ve - je til min

ånd. Læg dit blik i mi - ne øj - ne, læg din øm - hed i min
mod, før mig sik - kert gen - nem nat - ten, vis mig ve - je til min

ånd. Læg dit blik i mi - ne øj - ne, læg din øm - hed i min
mod, før mig sik - kert gen - nem nat - ten, vis mig ve - je til min

8

hånd. Lad mig hø - re di - ne klan - ge i mit rum, når jeg er
fod. Du som frel - ser og for - so - ner, du som ved, hvad fo - re -

hånd. Lad mig hø - re di - ne klan - ge i mit rum, når jeg er
fod. Du som frel - ser og for - so - ner, du som ved, hvad fo - re -

hånd. Lad mig hø - re di - ne klan - ge i mit rum, når jeg er
fod. Du som frel - ser og for - so - ner, du som ved, hvad fo - re -

hånd. Lad mig hø - re di - ne klan - ge i mit rum, når jeg er
fod. Du som frel - ser og for - so - ner, du som ved, hvad fo - re -

12

tyst. Læg dit ord på mi - ne læ - ber, lad det spi - re i mit bryst.
står, lad mig vin - de det, jeg mis - ter, lad mig syn - ge på dit sår.

tyst. Læg dit ord på mi - ne læ - ber, lad det spi - re i mit bryst.
står, lad mig vin - de det, jeg mis - ter, lad mig syn - ge på dit sår.

tyst. Læg dit ord på mi - ne læ - ber, lad det spi - re i mit bryst.
står, lad mig vin - de det, jeg mis - ter, lad mig syn - ge på dit sår.

tyst. Læg dit ord på mi - ne læ - ber, lad det spi - re i mit bryst.
står, lad mig vin - de det, jeg mis - ter, lad mig syn - ge på dit sår.

DU SOM LÆRTE MIG AT KNÆLE

For blandet kor a cappella

Tekst: Helle S. Søtrup, 2017,
Musik: Matti Borg, 2017

Satsen er hentet fra KORLIVs Allehelgen-udgivelse *“Jeg ved en sang, der aldrig ender” – 7 satser til Allehelgen for forskellige kortyper*

Hæftet kan købes på noder.dk

Udgivelsen er støttet af Frobeniusfonden

Copyright © forfatter og komponist
Trykt med tilladelse.

KORLIV 155 © KORLIV/Forlaget Mixtur

Vinterskole Masterclass – for øvede korledere i Aarhus

27. februar – 1. marts 2026 afholder KORLIV en ny Vinterskole Masterclass på Det Jyske Musikkonservatorium i Aarhus. Masterclassen er målrettet erfarne korledere, der ønsker faglig fordybelse, ny inspiration og sparring på højt niveau. Masterclassen strækker sig over tre dage med fokus på direktionsteknik, repertoirforståelse, pædagogik i arbejdet med unge sangere samt erfaringer på tværs af kor og aldersgrupper. Undervisere er Carsten Seyer-Hansen, lektor ved DJM, kantor ved Københavns Domkirke og dirigent for Vokalgruppen Concert Clemens, samt Eamonn Dougan, internationalt anerkendt engelsk dirigent og associeret dirigent for The Sixteen. Som en særlig mulighed stiller Ars Nova Copenhagen op som øvekor den 28. februar. Derudover indgår erfarne sangere fra Sommerskolen, lokale ungdomskor og studerende fra DJM som del af masterclassen. Der er plads til 8 aktive og 20 passive korledere, 8 korlederstuderende samt 40 erfarne sangere.

Tilmelding sker efter først-til-mølle på korliv.dk

Carsten Seyer-Hansen,
lektor ved DJM, kantor ved Københavns Domkirke og dirigent for Vokalgruppen Concert Clemens

Eamonn Dougan,
internationalt anerkendt engelsk dirigent og associeret dirigent for The Sixteen.

Vinterskole-Masterclass arrangeres af KORLIV med støtte fra Augustinus Fonden, Frobeniusfonden og DFS.

Få en grundig efteruddannelse i at opbygge egen stemme og en solid værktøjskasse omkring vokalt arbejde i koret på 5 moduler med Julie Kold Vilstrup, Charlotte Munch, Niels Bo Emgren og Anders Ørsager.

Korlederstemmen

– ny efteruddannelse i stemmebrug og vokalt korarbejde

I foråret 2026 tilbyder KORLIV en ny efteruddannelse for korledere og musikundervisere med fokus på **stemmebrug og vokalt arbejde i koret**. Efteruddannelsen giver korlederen mulighed for at styrke og udvikle egen sangstemme samt redskaber til at opbygge en solid værktøjskasse omkring vokalt arbejde i koret. Forløbet består af fem moduler, hver ledet af en specialiseret underviser, og kombineres med individuelle sanglektioner for de aktive deltagere. Uddannelsen henvender sig til korledere med voksen-, børne- og ungdomskor, musiklærere, kirkekulturmedarbejdere samt studerende og andre med interesse for stemmedannelse. Der kræves ingen særlige faglige forudsætninger – blot lyst til at arbejde med egen stemme og korlederrollen. Der er plads til **12 aktive og 12 passive deltagere**. Aktive deltagere får ud over de fem moduler fem individuelle sangtimer.

DE FEM MODULER ER

- **Korlederstemmen** – v/ Ulla Munch (9. januar)
- **Klang og krop** – v/ Julie Kold Vilstrup (6. februar)
- **Samklang og intonation** – v/ Niels Bo Emgren (13. marts)
- **Klangideal og genre** – v/ Anders Ørsager (17. april)
- **Masterclass** – v/ Julie Kold Vilstrup & Niels Bo Emgren (30. maj)

Tilmeldingsfrist: 15. december 2025 på korliv.dk

Sparring, netværk og faglige input

KORLIV oprettede for ca. 3 år siden et netværk for ledere af drengekor – faciliteret af KORLIV. Det er i dag et veletableret netværk med over 20 ledere af drengekor fra hele landet, der sparrer om praktiske og faglige udfordringer, lærer af hinandens erfaring og skaber stævner og møder drengekorene imellem.

AF MERETHE LAMMERT KØHL HANSEN, KORLEDER I SORØ KLOSTERKIRKES DRENGEKOR / FOTO: DANIEL SCHULTZ MADSEN

Hvordan får man flere drenge til at synge i kor? Det er et af de store spørgsmål KORLIV begyndte at dykke ned i for nogle år siden. For at få et indblik i specifikt drengenes motivation for korsang – og som led i projektet Kor & Køn – blev KORLIVs Drengekorsnetværk etableret for knapt tre år siden. Et netværk der i dag har samlet samtlige drengekorleder fra hele landet, der rummer al den stærkeste praktiske know how om drengestemmer, rekruttering af drenge, motivation, samarbejde. Et forum, der åbner for fælles samtale om fælles udfordringer og løsninger.

Rent praktisk er det KORLIVs projektleder, der inviterer og faciliterer møderne. Men ellers er det drengekorlederne, der selv byder ind med emner, samarbejder, stævner m.m.

Rekruttering – en fælles udfordring

Merethe Lammert Køhl Hansen er korleder i Sorø Klosterkirkes Drengekor og har været med i netværket lige fra begyndelsen.

”Selvom drengekorenes lokale miljø og vilkår er meget forskellige fra sted til sted, er der alligevel også mange fællestræk i

Det er en stor fordel for drengene i korene at opleve, hvor mange andre drenge, der også synger, fortæller Merethe Køhl Hansen.

”Samarbejde er også en af frugterne ved netværket. Når vi arrangerer en korweekend et andet sted i landet, kan vi fx byde på en fælles koncert med et andet drengekor.”

korene og for korlederne. For det første er det dejligt at ses og høre, hvordan det går hos hinanden og lære hinanden bedre at kende,” fortæller hun og fortsætter:

”For det andet er vores største udfordring rekruttering af nye sangere. På grund af drengestemmernes relativt korte ”levetid” er det meget vigtigt, hele tiden at få nye små sangere ind i koret og dette arbejde er altid ekstra stort og krævende for drengekor. Der er stor forskel på, hvilke muligheder vi har for at kunne rekruttere, og der udveksles ideer og erfaringer med forskellige metoder, der retter sig specifikt mod drengekor.

Metodik for drengekor

Et andet sparringspunkt for drengekorlederne er metodikken, da den er anderledes for drengekor end for pigekor, fortæller Merethe:

”I forhold til metodik deler vi tips og repertoire. Ideer til nyt og spændende repertoire er altid velkomment og har nogle haft gode erfaringer med lege, konkurrencer og lignende, som har styrket enten det sociale sammenhold eller fremmet indstuderingen, motiveret til gode spørgsmål fra sangerne eller andet, så er det også skønt at kunne dele dem med hinanden.

Derudover udveksler vi også oplevelser. Det kan være koncertoplevelser, korrejser, stævner og andre ting, som kan være med til at inspirere andre. Det åbner for efterfølgende dialog mellem de enkelte korledere, så fx. erfaringer fra en korrejse til Italien kan blive givet videre til de næste, der skal afsted.”

Korvenskaber og fællesskaber

I netværket har de gennem de seneste år oplevet, hvor stor en betydning det har for drengene at opleve andre drengekor fra andre steder i landet, fortæller Merethe:

”Samarbejde er også en af frugterne ved netværket. Når vi arrangerer en korweekend et andet sted i landet, kan vi fx byde på en fælles koncert med et andet

Netværk for drengekor kan bl.a. bruges til at udvikle, styrke og skabe sammenhold blandt de syngende drenge i hele landet,” fortæller Merethe Køhl Hansen.

drengekor. Og vi kan nu også samle kræfterne til mindre stævner for fx. de små spirekorssangere, så drengene møder hinanden på tværs af landet. Det er en stor fordel for drengene i korene at opleve hvor mange andre drenge, der også synger.”

Fejring af de første drengekor

I 2026 kommer den store fejringen af Ansgar. Efter sigende frikøbte Ansgar drenge-slaver i 800-tallet til at synge i kor i kirkerne – og derved blev han ophavsmanden til det første drengekor for 1200 år siden.

”Drengekornetværket har ifm. Ansgarfejringen skabt en Ansgar-korweekend i Aarhus, hvor otte drengekor ind til nu har

meldt deltagelse med samlet over 200 drenge – og mandskorssangere. Det er bl.a. det, netværket også kan bruges til – at udvikle, styrke og skabe sammenhold blandt de syngende drenge,” fortæller Merethe. 🍃

Korledernetværk

Med erfaringer fra Drengekornetværket er der også planer om at udvikle netværk for andre typer kor. Vil du gerne være med i et netværk for fx pigekorsledere, voksenkor, spirekor, ungdomskor el.lign. så kontakt KORLIV på projekt@korliv.dk

EN STORSLÅET NORDISK KOROPLEVELSE

– rejsebeskrivelse fra Nordisk Kirkekorfestival i Reykjavik, Island 2025

AF HELLE HILKER, KORSANGER I VOKSENKORET VED SCT. SEVERIN KIRKE

Voksenkoret ved Sct. Severin kirke, Haderslev, deltog i dagene omkring Kristi Himmelfart 2025 i Nordisk Kirkekors Festival i Reykjavik. Det var en kæmpe oplevelse for koret at være en del af dette flotte og velplanlagte arrangement, skriver et kormedlem.

Vi var det eneste kor fra Danmark, der var med til festivalen. Alle andre nordiske lande var repræsenteret med et eller flere forskellige kor. Korene havde vidt forskellig baggrund og niveau – alt fra gospel, improvisation, historisk korsang til traditionelt kirkekor var repræsenteret. I alt deltog cirka 350 korsangere.

Med Halgrimskirken i centrum

Vi var 16 kvinder og vores sognepræst Jakob Damm Knudsen, der rejste med fly fra Billund til Reykjavik og boede på et godt hotel lige midt i centrum. Alle arrangementer, workshops og koncerter blev afholdt i og

omkring den fantastiske Halgrimskirken, der ligger smukt på toppen af en bakke midt i Reykjavik. Alene at opleve den helt unikke katedral var stort. Dertil kommer en fantastisk akustik og et vidunderligt kirkeorgel.

Festivalen blev indledt samme aften med en flot koncert, hvor Halgrim Katedralens eget kor og organist forkælede deltagerne med dejlig islandsk musik og korsang. Vi gik trætte og tidligt i seng for at være klar næste morgen.

6 workshops på nordisk

På forhånd skulle deltagerne i festivalen melde sig til en workshop. Der var 6 forskel-

lige muligheder, hvor vi havde valgt "Music for Worship" under ledelse af norske Karen Haugom Olsen. Her havde vi 6 timer til at indstudere 3 forskellige korværker, som skulle opføres til Workshopkoncerten lørdag og den afsluttende højmesse om søndagen. Det drejede sig om korsatser på norsk: "Slik solen varmer oss", "Med Jesus vil eg fare" og "No stig vår song, vår takk til Gud". Vi var cirka 50 deltagere, der havde hver vores udfordringer med udtale og noter. Hvis vi skulle ændre noget i vores forberedelser til rejsen, ville vi have brugt mere tid på at indstudere de forskellige stemmer.

Hvert land sin stemme

Om aftenen var der koncert, hvor flere af korene skulle optræde med satser fra deres hjemlige repertoire. Vores kor skulle lægge ud, og vi var ret nervøse for, om vi kunne synge kirkerummet op. Det gik nu rigtig godt. Vi startede med at synge en hollandsk enstemmig sats "Livets giver" med tilhørende bevægelser. Teksten er oversat til dansk. Dernæst sang vi "Dagen er så fuld af anemoner" og sluttede af med "I Danmark er jeg født". Det var en stor oplevelse, at synge netop denne sang for et nordisk publikum.

Særligt et af de andre kor vakte begejstring. Det var Gospel Helsinki under ledelse af Nina Pakkanen. De sang to finske traditionelle sange og sluttede af med et arrangement af Beach Boys "God only knows". Det var en fin stemning at slutte en lang dag med.

Vidtfavnende workshopkoncerter

Lørdag fortsatte med øvelser og forberedelser til aftenens workshopkoncert, hvor deltagerne i de 6 workshops skulle fremføre resultaterne af deres arbejde. Det blev en meget fin koncert, der havde stor musikalitet og viste, hvor stor en spændvidde der er indenfor kirkelig korsang. Danske Lars Sardemann var leder af en workshop "Choral Improvisation", og deltagerne opførte "In the Time of Resurrection" med

tilhørende soundscape, der er et forud indspillet lydlandskab, der understøtter korsangen. Igen blev tilhørerne overvældede af resultatet af workshoppen "Rytmic workshop" under ledelse af Nina Pakkanen. Deltagerne sang bl.a. et værk "Saman taivaan alla" (Under samme himmel) skrevet af den finske musiker Ida Elina. Hun spiller kantele (finsk harpe) og synger. Udover disse blev der fremført værker fra workshops "Choir and Organ", "New Nordic Hymns and Global Songbook" og "Contrast in Musicianship".

Aftenen blev afsluttet med en fest, hvor lattermuskler og danseben blev rørt godt og grundigt.

Højmesse med korsangere, musikere og biskop

Søndag var festivalens sidste dag og højdepunktet var højmassen. Halgrimskirken var fyldt af korsangere, musikere og deltagere i gudstjenesten. Som indledning blev et krucifiks båret ind i kirken i procession ledet af Islands kvindelige biskop, præster og repræsentanter fra de nordiske lande, her iblandt vores Jakob. Højmassen var en stor oplevelse med sin blanding af liturgi, orgelspil, fællessang og kor. Alle festivaldeltagere var med til at fremføre de forskellige musikalske elementer sammen med organister, professionelle korsangere, rytmegruppe og strygere.

En kæmpe nordisk koroplevelse

Det var svært at forstå, at fire fantastiske dage med ét var slut. Der var så mange indtryk og oplevelser at bearbejde. Først og fremmest oplevelsen af landet Island og naturen og de venlige islændinge. Dernæst det tætte samvær med ens korkolleger fra hele Norden, og sidst men ikke mindst al den fantastiske musik, vi var blevet forkælet med, og havde fået lov at være en del af.

Voksenkoret ved Sct. Severin kirke vil stærkt anbefale at deltage i næste Nordisk Kirkekors Festival, der afholdes i Sverige i 2029. Vi er allerede begyndt at planlægge og glæde os. 🌿

Voksenkoret ved Sct. Severin kirke i Haderslev tog med KORLIV til Nordisk Kirkekorfestival i Reykjavik på Island.

Højmassen var en stor oplevelse med sin blanding af liturgi, orgelspil, fællessang og kor. Alle festivaldeltagere var med til at fremføre de forskellige musikalske elementer sammen med organister, professionelle korsangere, rytmegruppe og strygere.

Mere tilfælles end “bare” musikken på Sommerskolen 2025

AF RASMUS HØJ KRISTENSEN, LÆRERSTUDERENDE I AARHUS

At være kursusleder på Sommerskolen er at finde balancen mellem struktur og frihed, ansvar og tillid, skriver Rasmus Høj Kristensen, der til daglig studerer til folkeskolelærer i Aarhus. Han var for første gang med på KORLIVs Sommerskole i Løgumkloster, og tager en masse erfaringer med sig.

Søndagen begyndte med, hvad der virkede som et vildt fedt og lærerigt ungdomslederkursus. Der kom otte skønne unge mennesker, som greb kurset på hver sin måde! Det var virkelig en fed oplevelse med pædagogiske briller at se, at der var plads til alle uanset køn og specielle individuelle behov. Næsten alle ungdomsledere havde valgt at blive hele ugen til sommerskolen. Det var helt sikkert en kæmpe hjælp og kæmpe fornøjelse at se de unge mennesker tage så meget ansvar i løbet af ugen! Megasejt!

At få en gruppe til at klikke

Resten af søndagen gik med at få diverse organister, sangere og korledere på plads på nogle af højskolens mange værelse. Da alle var kommet godt på plads, indledede kursusledelsen sommerskolen i et af de flotte undervisningslokaler, hvor der desuden både bliver holdt morgen- og aftensang. Fra dette blev deltagerne uddelt på deres hold og havde en masse “ryste sammen” hygge. Jeg fik fornøjelsen af at stå for denne ryste-sammen-del på et af de skønne hold, vi havde, sammen med to af vores ungdomsledere. En bekymring jeg havde var, om de her meget forskellige mennesker ville klikke sammen. Efter blot 30 min. med nogle halv-

dårlige jokes, akavede navnelege og et par ryste-sammen-lege, måtte jeg bare indse, at de skønne deltagere var klikket sammen, og måske faktisk allerede nu havde lidt mere til fælles end “bare” musikken!

Undervisning – et højdepunkt

Mandagen kom og blev en rigtig god begyndelse på Sommerskolen. Deltagerne stod op – nogle før end andre. Nogle deltog i morgenstræk kl. 7, andre fik de sidste 5 min. af morgenmaden. Fælles var dog, at vi alle var klar og friske til en ny dag med ny og spændende undervisning. Undervisningen var for mange et højdepunkt. Specielt

for mange af de nyere deltagere. Derudover var der selvfølgelig mange andre højdepunkter på dagen, såsom det roste vegetarkøkken, der lavede superlækker mad til både morgenmad, frokost, eftermiddags-hygge, aftensmad og sidst – men bestemt ikke mindst – kaffe, kage og saftvand til aftenhyggen!

Kursuslederens opgaver

Hvad laver kursusledelsen så i løbet af Sommerskoleugen? Jo – nu skal du høre! Kursusledelsen er jo kort fortalt dem, der holder styr på alt det praktiske, snakker med dem der har behov eller lyst til det, og

“...de skønne deltagere var klikket sammen, og havde måske faktisk allerede nu lidt mere til fælles end “bare” musikken!”

hjælper dem, der har brug for det. Vi hjælper også til at alle får deres søvn, overholder stilletiderne, så deltagernes stemmer og hoveder er klar og friske til dagen efter.

En magisk oplevelse

En oplevelse jeg ikke havde tænkt, jeg ville få på sommerskolen, var at skulle høre grammy-vinderne Ars Nova Copenhagen. For dem som ikke ved det, er det et me-

“Undervisningen var for mange et højdepunkt. Fælles var, at alle var klar og friske til en ny dag med ny og spændende undervisning.”

get velkendt og anerkendt lille korensamble med stort internationalt renommé. At sidde dér i salen og lytte til deres klang var intet mindre end magisk – og jeg tror faktisk mange af deltagerne fik en oplevelse, de aldrig kommer til at glemme. Den anden store koncert var selvfølgelig den afsluttende koncert, hvor alle deltagerne fik lov at vise, hvad de havde arbejdet med hele ugen. Det var virkelig en kulmination på alt det, vi havde bygget op i fællesskab – både musikalsk og socialt. Man kunne mærke stoltheden, glæden og nervøsiteten på samme tid, og det var rørende at se, hvordan både børn, unge og voksne stod på scenen og leverede deres allerbedste.

Balancen mellem struktur og frihed

For mit eget vedkommende har ugen været en øjenåbner i forhold til ledelse og pædagogik. Jeg har mærket på egen krop, hvor vigtigt det er at balancere mellem struktur og frihed, mellem ansvar og tillid – og ikke mindst at skabe rum, hvor alle kan føle sig set og hørt. Den erfaring er noget, jeg kan tage direkte med ind i min uddannelse og mit fremtidige arbejde som lærer. 🌱

Ungdomslederkurset hjalp os med at blive mere sikre i at tale med mennesker og stå foran en flok, fortæller Freya og Sigrid, der begge deltog på Ungdomslederkurset for første gang.

UNGDOMSLEDERKURSET 2025

AF FREYA OG SIGRID, DELTAGERE PÅ UNGDOMSLEDERKURSET OG SOMMERKOLEN 2025

Da vi så, at der var et Ungdomslederkursus, tænkte vi, at det var noget, der kunne være meget sundt for os at deltage i, og at det ville være fedt at lære lidt om ledelse. Så vi meldte os til – og det er vi begge rigtig glade for.

Kurset hjalp os med at blive mere sikre i at tale med mennesker og stå foran en flok. Det har givet os noget mere gå-på-mod. Vi er blevet bedre til at stå på egne ben og er stort set bare mere selvsikre efter de dage.

På kurset talte vi en del om fællesskab, og hvordan man kan få flere til at føle sig trygge i fællesskabet. Vi arbejdede også en del med kroppen. Bl.a. lavede vi sammen med Stina Schmidt en masse øvelser med kroppen for at åbne os mere. Hun fortalte også om, hvordan man inddrager folk i fællesskabet, hvilket var noget, vi skulle bruge rigtig meget på den efterfølgende Sommerskole.

Ungdomslederkurset var en fantastisk oplevelse, som man ikke glemmer så let. Alle de andre vi mødte på Ungdomslederkurset, var nemme at snakke med, og man blev hurtigt venner. 🌱

En stemme i en krop

AF EMILIE SEJER, KORSANGER PÅ SOMMERSKOLEN

Som korsanger bliver man ofte mødt med opdeling i sit biologiske køn – mand eller kvinde. Men tiden er i dag modnet til at være en stemmetype frem for et køn. Det er inkluderende for alle med en stemme i en krop. Emilie Sejer fortæller om sin transition og giver gode råd til korledere, der har transkønnede i sit kor.

Jeg hedder Emilie og er trans-kvinde. Jeg skiftede kønsidentitet, få måneder før jeg skulle på sommerskolen, og jeg var i tvivl om, hvordan det ville blive modtaget. Når mange har en baggrund i kirkerne, kunne man jo være nervøs for, om der var nogle meget religiøse mennesker, der havde en gammel dags kønsforståelse. Men jeg oplevede

faktisk kun forståelse og accept både hos kursister og undervisere, hvilket var enormt rart. Jeg har oplevet det samme i det klassiske kor, jeg synger i til daglig – det var faktisk en pige derfra, der var den allerførste, jeg fortalte om min kønsidentitet.

Kønsneutrale begreber

Generelt er korområdet stadig præget af

en århundreder gammel og meget binært kønnet sprogbrug og struktur. Det kan være svært at navigere i, når man selv har en mere kompleks kønsidentitet. Men jeg fik lov at vælge at synge nogle ting som tenor og bas og andre steder eksperimentere med alt- og sopranstemmer i mit falsetregister og deltage sammen med de andre piger fx til hørrelære. Det betød virkelig meget. Hvis jeg skulle lave alt sammen med mænd, havde jeg ikke haft nær så god en oplevelse. Jeg skulle lave mange krumspring og lave mit eget skema på tværs af hold for at få det til at fungere, og det ville være godt med en mere fleksibel struktur, så man ikke føler sig som en undtagelse, som systemet ikke er skabt til. 🍀

Tre gode råd

Her er nogle gode råd fra Emilie Sejer, hvis man gerne vil gøre sit kor bedre til at rumme kønsminoriter :

- 1. Brug så vidt muligt kønsneutrale begreber. Sig fx tenor/bas og sopran/alt eller lyse og dybe stemmer i stedet for herrer og damer.
- 2. Overvej korets opstilling både til øvere og koncerter. Har du fx en transkvinde, der synger bas, så overvej, om hun kan stå mellem basser og sopranoer eller alter. Det kan også være meget givende at stå i blandet opstilling til nogle øvere og koncerter. Det gør i min erfaring også, at man lytter meget mere til de andre stemmer og har en anden oplevelse af at skabe musik sammen.
- 3. Undgå så vidt muligt at opdele aktiviteter, der ikke har med sang at gøre, i stemmegrupper. Sørg fx for at holde pauser hele koret sammen, og hvis stemmegrupperne fx skiftes til at udføre praktiske opgaver, så sørg for at alle har mulighed for at udføre disse i gruppe med nogen af de(t) køn, de foretrækker.

”Jeg oplevede faktisk kun forståelse og accept både hos kursister og undervisere, hvilket var enormt rart,” fortæller Emilie Sejer.

Søg og du skal finde – på KORTOOLS

En ny opdatering med udvidede søgemuligheder, nye struktur og mere detaljerede beskrivelser på KORTOOLS gør det nu både hurtigere og lettere at finde de mange artikler, videoer, øvelser, sange og undervisningsforløb. Målet er, at du lynhurtigt danner dig et overblik over et emne og finder den øvelse, du skal bruge til dit kor.

AF TINE OHRT, KORKONSULENT OG REDAKTØR AF KORTOOLS

Materiale lige til at printe ud
Teksterne til alle de mange staldtips videoer er blevet udvidet med beskrivelser af videoens emne, udførlige beskrivelser af øvelserne og i de fleste tilfælde også med noder til videoernes øvelser og sange. Med det håber vi, at gøre det endnu hurtigere at danne sig et indtryk af om en øvelse kan være noget for dig og dit kor. Og herefter kan man så se videoen for en mere indgående gennemgang.

De detaljerede instruktioner og noderne til øvelserne er lige til at printe ud og tage med til korprøven, så din korforberedelse går endnu hurtigere.

Udvidet søgemuligheder

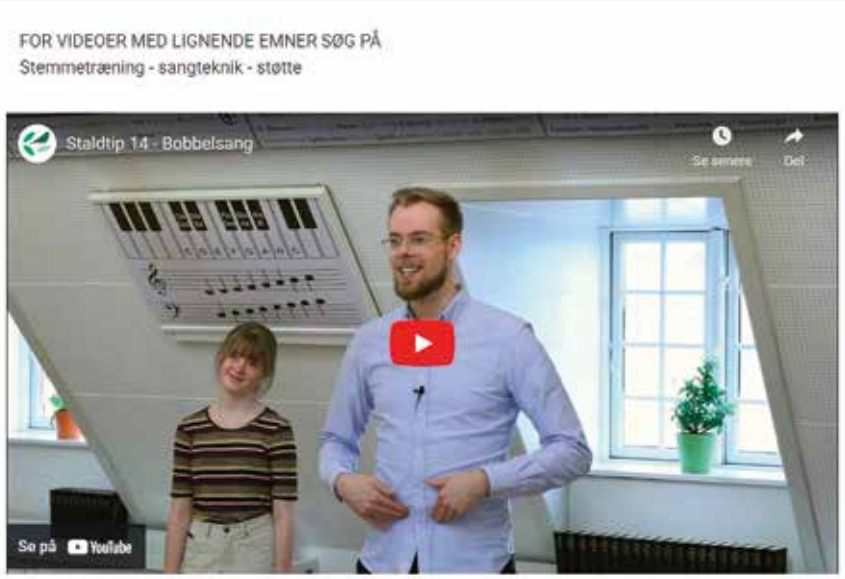
Vi har lyttet til jer brugere og har udvidet søgemulighederne på KORTOOLS. For det første kan man nu søge på mere end et ord ad gangen, så man kan kombinere ord eller søge på en specifik titel. Det er også blevet lettere at søge på et specifikt emne såsom stemmetræning, rytme, direktion eller kanton, da der er tilføjet flere emneord.

Som inspiration er der under hver video tilføjet ”FOR VIDEOER MED LIGNENDE EMNER SØG PÅ...” med nogle emneord, som videoen berører. De emneord kan bruges som inspiration til at søge videre. På den måde kan man finde flere videoer, som omhandler samme emne eller lade sig inspirere til at søge på relaterede emner.

Vi asfalterer, mens vi kører
Vi gør os hele tiden nye erfaringer med, hvordan vi kan gøre KORTOOLS endnu mere brugervenlig, og arbejdet med opdateringerne af materialet er konstant.

Hvis du oplever udfordringer med brugen af KORTOOLS, så tøv ikke med at skrive til vores redaktør, Tine Ohrt, som også er

Korkonsulent i Nord. Så kan hun vise dig vej til det du søger. Vi kan altid bruge din feedback i KORTOOLS’ næste opdatering. På den måde håber vi, at korledere landet over vil få endnu større glæde af at bruge KORTOOLS’ store skatkammer af øvelser og viden. 🍀

”Under hver video finder du søgeord til din videre søgning, som fx: For videoer med lignende emner søg på: repertoire – pædagogik – metodik – opvarmning – Korlederen.”

KONTAKT KORLIV

korliv@korliv.dk

KONTAKT KORLIVS KORKONSULENTER

Korkonsulent Syd, Hanne Korsgaard

korsyd@korliv.dk, 21 20 70 56

Dækker stiftskredsene Fyn,
Haderslev og Ribe.

Korkonsulent Øst, Anne Lise Quorning

koroest@korliv.dk, 26 70 02 63

Dækker stiftskredsene København/
Helsingør og Roskilde/Lolland-Falster.

Korkonsulent Nord, Tine Ohrt Højgaard

kornord@korliv.dk, 21 20 70 51

Dækker stiftskredsene Viborg,
Aarhus og Aalborg.

KORLIV – folkekirkens kororganisation er en kororganisation med rod i folkekirken. Med over 13.000 korsangere og korledere er vi Danmarks største kororganisation. KORLIV varetager korsangernes og korledernes interesser gennem en lang række kurser, efteruddannelse, stævner og aktiviteter, og er dermed en aktiv medspiller i folkekirkens korarbejde og i forhold til at tilbyde børn, unge og voksne et liv med sang og musik

Læs mere om KORLIV på www.korliv.dk og følg os på Facebook og Instagram.

KORLIV / Farvergade 27 D, 2. sal /
1463 København K / Tlf. 21 79 35 31 /
korliv@korliv.dk / www.korliv.dk